

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten

Möjlighet för regeringen att tillfälligt frångå huvudregeln för fördelning av platser vid urval till högskolan vid extraordinära händelse i fredstid.

Sammanfattning

Södertörns högskola välkomnar och delar regeringens strävan att även under de extraordinära omständigheter som den nuvarande pandemin innebär fortsatt se till att alla, oavsett bakgrund och som har de förkunskaper som krävs, har möjlighet att gå vidare till högskoleutbildning. Det förslag som nu föreligger riskerar dock att vara otydligt gällande hur det kan tillämpas vid olika typer av extraordinära händelser.

För Södertörns högskola är det ett relativt begränsat antal utbildningar som har tillräckligt antal sökanden för att urval ska göras. För Södertörns högskola är det av den anledningen oklart om antalet individer som kan påverkas av den föreslagna ändringen ändå kan stå i proportion till insatsen som förslaget innebär.

Södertörns högskola undrar också om det kan finnas risk för att den föreslagna ändringen står i motsats till ambitionen att anta fler sökanden till högskolestudier via bedömningsgrunden Reell kompetens. Denna grupp konkurrerar ofta med sitt högskoleprovsresultat.

Synpunkter och överväganden

Regeringens förslag är otydligt i nuvarande ordalydelse

Det presenterade förslaget säger att regeringen ”ska få frångå den av riksdagen godkända huvudregeln för fördelning av platser vid urval till högskoleutbildning vid extraordinära händelser i fredstid”. Förslaget i sig själv har ingen större påverkan på högskolan, då det enbart berör **vad** regeringen ska kunna göra. Det är först vid eventuell tillämpning och då beroende på **hur** regeringen väljer att frångå huvudregeln som följderna kan bli tydliga och möjliga att helt ta ställning till.

Covid-19 som den föreliggande orsaken till att frångå huvudregeln för fördelning av platser

I remissen är det underförstått att regeringen i detta fall vill frångå huvudregeln genom att minska andelen antagna på resultat från högskoleprovet. Södertörns högskola kan inte, inom remissens svarstid, förutse hur detta påverkar våra utbildningar. Då behövs en sammanställning och analys av antagningsdata från tidigare terminer. Av erfarenhet vet vi dock att det antalet utbildningar där urval tillämpas är relativt litet: på de flesta utbildningar kan alla behöriga sökande antas. Det kan då bli så att det endast är för några få individer som regeringens förslag alls skulle ha någon konsekvens för möjligheten att antas till den utbildning de har sökt och vill gå. För Södertörns högskola, och sannolikt också för andra mindre lärosäten, blir det då relevant att ställa frågan om åtgärden står i paritet till möjligt resultat.

Om förslaget går igenom är det från högskolans synvinkel önskvärt med alternativet den nationella provsamordnaren lyfter, vilket anger ett spann där lärosätet själv får bestämma kvoten för högskoleprovet för respektive utbildning (4, sista stycket). Lärosätena bör också själva få bestämma över vilken urvalsgrupp motsvarande andel platser ska överföras till, om andelen platser i urvalet med resultat på högskoleprovet minskas.

Ikraftträdande och konsekvenser

Tidsaspekten på förslaget är oroande snäv. I det fall riksdagen beslutar om att anta förslaget, och detta sker först i juni, är tiden mycket knapp för att högskolan ska kunna genomföra de ändringar som krävs. Vissa förändringar kan förberedas, medan andra inte kan påbörjas innan beslutet från riksdagen samt regeringens efterföljande beslut om **hur** huvudregeln ska frångås vid detta tillfälle.

Angående konsekvenser är remissförslaget tydligt med att det finns konsekvenser, till exempel med anledning av tidsaspekten, vilken gör det omöjligt att ge de sökande korrekt information om urval vid ansökningstillfället.

Urvalet görs för ht-21 v 27 och är förberett såväl i högskolans system som hos UHR. En förändring av bestämmelser gällande urvalet till utbildningar kommer innebära att systemförändringar för urval behöver göras på högskolan. Många av dessa kan högskolan göra själva, men det går inte att utesluta att högskolan för att bygga vissa nya modeller kommer vara beroende av tekniskt stöd från UHR.

En förändring av bestämmelser gällande urvalet till utbildningar kommer att innebära en revidering eller tillägg till högskolans lokala Antagningsordning. På högskolan görs detta inte som anges i remissen genom rektorsbeslut utan genom beslut av högskolestyrelsen, vilket är en mer tidskrävande process. Ett beslut kan förberedas, men behöver ändå tas genom ett extrainsatt styrelsemöte i juni.

Konsekvens för behörighet och antagning till högskolestudier genom Reell kompetens

Högskolan tycker att den satsning som görs på att öka antalet antagna till högskolestudier genom bedömningsgrunden Reell kompetens är en viktig del i möjliggörandet av det livslånga lärandet och att hålla fler vägar till högskolan öppna. En eventuell konsekvens av det föreliggande förslaget är att en minskning av andelen antagna på resultat från högskoleprovet skulle kunna försvåra för gruppen som blivit behöriga genom reell

kompetens. Dessa har i regel har en markant ökad möjlighet till antagning om de konkurrerar i urvalsgruppen Högskoleprovet (HP). En minskning av urvalsgruppen HP skulle då kunna påverka denna grupp negativt.